

Az NTMIR és a SINTO

A lengyel tudományos, műszaki és szervezési információs rendszer – a SINTO – fejlesztésének egyik alapelve, hogy *működését integrálni kell az NTMIR (Nemzetközi Tudományos és Műszaki Információs Rendszer) működésével.*

Lengyelország – formálisan legalábbis – az NTMIR 22 NÁTMIR-jában (nemzetközi ágazati tudományos és műszaki információs rendszer), tehát a meglévőkből mindössze egyben, az INFORMHIMMAŠ-ban nem, és 7 NSIR-jében (nemzetközi specializált információs rendszer) vesz részt. Ilyen-olyan funkcióval összesen 270 lengyel információs intézmény érdekelt az NTMIR munkájában.

Ha azt nézzük, hogy az NTMIR fejlesztési programjában az 1983 és 1990 közötti időszak mint a mágnesszalagos adatbázisok további felhalmozásának, a faktografikus adatbázisok létesítésének és a monotematikus adatbázisokról a politematikus adatbázisokra való áttérésnek az időszaka szerepel, azt kell mondani: a SINTO e célok megvalósításában csak igen kis mértékben és meglehetősen időelcsúszásokkal tud részt venni.

Ennek több oka van. Közülük az alábbiakat kell kiemelni:

- ◆ A SINTO-n belül eddig 19 ágazati és 11 specializált rendszer indult – úgy-ahogy – fejlődésnek. A lengyel rendszerek túlnyomó része tematikailag azonos a NÁTMIR-okkal és az NSIR-ekkel. A tematikai megfelelés többé-kevésbé csak 8 ágazati és 5 specializált rendszerben van meg. Ez egyben azt is jelenti, hogy a legközelebbi években – minimális követelményként – e rendszerek révén kell fokozni a NTMIR-rel való együttműködést.
- ◆ A SINTO alrendszeireiben kevés az automatizált adatbázis, és az is mind dokumentációs jellegű. Összesen 11 van belőlük.
- ◆ A gyorsabb fejlődést – az NTMIR fejlesztési programjához való felzárkózást – az is hátrál-

tatja, hogy a SINTO vezető intézményei közül csak kevésnek van saját számítástechnikai bázisa. Mindössze 6 ilyen intézet akad. De a számítástechnikai eszköztár bennük is túlterhelt és “foghíjas”. Ezért itt is kevés a kapacitás az NTMIR-programok megvalósítására.

- ◆ Az 1980 és 1982 között bekövetkezett társadalmi válság a SINTO-t is érintette. Ebben az időszakban a rendszerbe tartozó intézmények száma 22%-kal csökkent, és több mint 3 ezer információs munkatárs hagyta el a pályát.

Noha az utóbbi egy-két évben – a gazdasági konszolidáció és reform hatására – örvendetes, az információs munkát a termelésfejlesztés és a kutatás szerves részeként kezelő jelenségek is előfordulnak (pl. A Tengergazdálkodási Minisztérium, a Lengyel Tudományos Akadémia, az Építésügyi Minisztérium hatáskörében), a válság éveitől felhalmozódott és a válság éveiben tovább növekvő elmaradást az információs tevékenység területén nehéz lesz behozni.

Az NTMIR-rel való együttműködésben – mint már szó volt róla – mindenekelőtt a *szelektív*, de azon belül *érdemi közreműködés* meghonosítása a cél. Ezenfelül a lengyel információs rendszernek arra kell törekednie, hogy “haszonélvezőként” kerüljön minél intenzívebb kapcsolatba az NTMIR különböző alrendszereivel, ami az ország számára “hatalmas információs sansz”. Hogy mekkora, arról a tények vallanak: míg a Szovjetunió 76–82%-ban vesz részt az NTMIR információs “vagyonának” gyarapításában, addig a lengyel hozzájárulás mindössze 2–5%.

/BOBIATYŃSKI, Z.: Stan in perspektywy rozwoju systemów specjalistycznych i dziedzinowo-gałęziowych SINTO w świetle współpracy z MSINT. = Aktualne problemy informacji i dokumentacji, 30. köt. 4. sz. 1985. p. 5–10./

(Futala Tibor)

Hol tart a GPNTB számítógépesítése?

A GPNTB (Gosudarstvennaâ Publichnaâ Naučno-Tehničeskaâ Biblioteka SSSR – a Szovjetunió Állami Nyilvános Tudományos-Műszaki Könyvtára) 1983-ban ünnepelte fennállásának huszonötödik évfordulóját. Mint az ország tudományos-műszaki információs rendszerének egyik vezető in-

tézménye – számítóközpontja révén – jelentős eredményeket ért el e rendszer számítógépesítésében. Ez egyszersmind azt is jelenti, hogy saját működésében ugyancsak mind meghatározóbbakká válnak a számítógéppel segített bibliográfiai-információs technológiák.